

Gantxaitx Behekoa

(Gantxaixbekoa)

GARMENDIA ARRUEBARRENA familia

GANTXAIXBEKOA baserria Arruegi auzoan dago. Gorrie zuten ezizena.

Baserri inguruko baso, zelai eta soroen izenen artean dauzkagu *Beko soroa*, *Beko zelaie*, *Mutizar*, *Batxezar*, *Etxaburu*, *Betzalde*, *Putzualde*, *Etxeazpi*, *Etxeatze*, *Atariko soroa*.

Baserria 1919an erosi zuten. Orduan *Gantxaitx Goi-koa* bakarrik zegoen. Etxeak bi bizitza zituen, batean Jauregitarrak eta bestean Garmendiatarrak bizi ziren. Lehengo baserriaren izena *Altzondo* omen zen.

Gantxaixbekoa 1920 inguruan egin zuten, lehen borda edo oilategia zegoen tokian. 1953an zimenduak hormigoiarekin hartu eta fatxada berritu zuten.

Etxerainoko bidea 1952an egin zuten Fabrika Handiko eskoria etxeraino eraman eta kamioia eskuz deskargatuta.

Elizara hogeitun minutuko bidea zen oinez, eta Ordiziara ordubetekoa. Mandoa kargatuta etortzen ziren. Feriara batez ere udazkenean eramaten zuten gaztaina, sagarra, babarruna eta abar. Esnea ere saltzen zuten.

Aitona artzain ibiltzen zen. Udan *Mendibillen* egoten zen eta neguan Bizkaia aldera joaten ziren, ardiak hartuta. 1944an saldu zuten artaldea. Aralarrera ere joaten ziren garotara baserritik.

Baserrian lau edo bost behi eta bi idi izaten zituzten, eta hamahiru lagun mahaian otorduan.

Joxe Antonio Aiestaran, birraitona, Zaldibiko *Mizpizaleta* baserrikoa zen eta *Gantxaitxa* ezkondu zen. Emaztea Maria Antonia Irastortza zuen. Frantziako Mari Garmendia (aitona) *Urtzugoenekoa* zen eta *Gantxaixko* Maria Bautista Aiestaranekin ezkondu zen 1904an. Joxe Iñaxio Garmendia (aita) *Gaintxaixko* semea, *Urtesabel Txikiko* Joxepa Iñaxi Arruebarrenarekin ezkondu zen 1940ko ilbeltzaren 13an. Goizeko seieta ezkondu eta gosaria *Ostatu* tabernan egin zuten. Zortzi seme-alaba izan zituzten: Patxi, Maria Jexux, Luix, Joxe, Fermin, Mari Karmen, Klara eta Begoña.

Joxe Antonio Aiestaran karlistadetan ibilia omen zen, gerran, eta 1840 inguruan *teniente honorario* izendatu zuten. Kargu hori zela eta, eguneko hemezortzi pezetako soldata jarri omen zioten, hil arterainokoa. 1844an hil zen, eta handik aurrera bost pezetako saria gelditu omen zitzaizen alaba ezkongabeentzat. Zaldibin beste bi lagun ere ba omen ziren 18 pezetako soldata hori jasotzen zutenak, *Karreanekoa* bata, eta *Urtanekoa* bestea.

Informazio emaila: Patxi Garmendia

Pasadizoak

Come, come sin vergüenza

Garai hartan Guardia Zibilak baserriz baserri ibiltzen ziren, eta joan dira Gaintxaitxa, sartu dira sukaldera eta eseri dira mahaian, lotsa gutxirekin. Eta amonak, gosaria prestatu eta mahaira ekarri zienean, esan omen zien: "come, come sin vergüenza". Ez omen zien gezur handiegirik esan.

Eguzkia bueltaka

Amonaren anaia Patxik eta biloba gazteak familiako bazkarietan eztabaida handiak izaten omen zituzten. Gazteak esaten omen zion mundua bueltaka zebilela eta Patxik ezetz, eguzkia zebilela bueltaka. Goizean Gaintza iparraldean zegoela eta Zuntzuni baserria hegoaldean, eta iluntzean ere halaxe zela, eta, lurra bueltaka ibiliko balitz, aldrebes egon beharko zutela.

Joxepa Iñaxi Arruebarrena eta Joxe Iñaxio Garmendia (aita-amak).

Maria Bautista Aiestaran eta Frantzisko Mari Garmendia (aitona-amonak). 1960

Patxi (amonaren anaia), Maria Jexux, Joxe Iñaxio (aita), Joxepa Iñaxi (ama), Luix, Patxi /Joxe, Klara, Maria Bautista (amona), Fermin, Begoña, Frantzisko Mari (aitona) eta Mari Karmen. 1960

Luix, Mari Karmen, Patxi, Klara, Begoña, Joxe, Maria Jexux eta Fermin (seme-alabak).